

Spis treści

Magdalena Jerzemowska, Jacek Jerzemowski, Nadzór korporacyjny (corporate governance) i jego powiązania z analizą ekonomiczną

Renata Pałczyńska-Gościński, Dylematy analizy finansowej w ocenie zasadności kontynuacji działalności przedsiębiorstwa

Jerzy Kaszubowski, Analiza finansowa w zarządzaniu gospodarką finansową państwowej szkoły wyższej

Adam Żwirbla, Metody analizy ekonomicznej i ich powiązania z rachunkiem indeksowym

Sławomir Sojak, Józef Stawicki, Wykorzystanie metod taksonomicznych do oceny kondycji ekonomicznej przedsiębiorstw

Mirosław Krajewski, Wybrane problemy zarządzania kapitałem w przedsiębiorstwie

Leszek Kędziński, Rachunek opłacalności inwestycji finansowych jako instrument służący podejmowaniu decyzji inwestycyjnych przez przedsiębiorstwo

Adam Żwirbla, Próba zastosowania teorii stochastyki w badaniach przyczynowych analizy ekonomicznej

Tomasz Konieczka, Analiza struktury finansowania majątku w branży cukrowniczej w Polsce w latach 1996-1998

Andrzej Tokarski, Analiza wskaźnikowa w zarządzaniu kapitałem obrotowym netto (na przykładzie kopalni soli)

Adam Żwirbla, Kierunki doskonalenia metod analizy ekonomiczno-finansowej

Wanda Skoczylas, Ocena sytuacji finansowej w aspekcie cyklu życia przedsiębiorstwa

Informacja **dla Autorów**

**Magdalena Jerzemowska, Jacek Jerzemowski,
Nadzór korporacyjny (corporate governance)
i jego powiązania z analizą ekonomiczną**

Streszczenie

Celem niniejszego opracowania jest ukazanie obszarów zbieżnych pomiędzy analizą ekonomiczną a nadzorem korporacyjnym. Wykazano, że obie dyscypliny naukowe są istotne dla efektywnego i poprawnego zarządzania przedsiębiorstwem. Nadzór korporacyjny poszerza zakres i wzmacnia rangę analizy ekonomicznej przy tworzeniu systemów kontroli wewnętrznej oraz reguł publikacji umożliwiających zapewnienie większej przejrzystości i zakresu publikowanych informacji w ramach uregulowań dotyczących sporządzania sprawozdania finansowego.

Abstract

The main aim of corporate governance is to combine the interest of managers and owners of companies. It is not easy to define corporate governance and economic analysis in one, commonly acknowledged way. Both of them concentrate on increasing efficiency of a company, and underline the importance of internal (and external) control in improving firm's performance.

Renata Pałczyńska-Gościńskiak,
Dylematy analizy finansowej w ocenie zasadności kontynuacji
działalności przedsiębiorstwa

Streszczenie

Prowadzone przez sądy rejonowe postępowania upadłościowe nie oddają - z uwagi na znaczne koszty procesu upadłościowego - problemu bankructwa polskich przedsiębiorstw.

Zagadnienie oceny kontynuacji działania znajduje się między innymi w gestii biegłego rewidenta podczas badania sprawozdania finansowego. W tym celu wykorzystuje on także instrumentarium analizy finansowej: analizę wstępną sprawozdań finansowych, analizę wskaźnikową. Ze względu na niedoskonałości tego instrumentarium, zyskują znaczenie pozafinansowe sposoby oceny zagrożeń dla kontynuacji działania przedsiębiorstwa.

Summary

Auditor decision making in the presence of going-concern uncertainties can be characterised as a two-stage process. The auditor will first recognise a company that has a potential going-concern problem. After recognising the problem status of a company, the auditor will then decide whether or not a going-concern modification is appropriate. For this purpose auditor can make the most of the financial analysis in the field of performing the initial analysis of Balance Sheet, profit and Loss Account, Cash Flow Statement using Notes to the Accounts, using ratios (based on Balance Sheet and Profit and Loss Account) to evaluate liquidity, gearing, efficiency and profitability of an entity, recognising symptoms threatening continuity of an entity's life. But in the practice this make unfortunately the problems.

Jerzy Kaszubowski,
Analiza finansowa w zarządzaniu gospodarką finansową
państwowej szkoły wyższej

Streszczenie

Szkoła wyższa jest instytucją służącą do przeprowadzania badań naukowych i kształcenia specjalistów z określonych dziedzin. Obok tego jest jednostką osiągającą parametry finansowe typowe dla innych podmiotów gospodarczych. W związku z tym jej działalność gospodarcza może i powinna podlegać analizie finansowej.

W systemie analizy finansowej szkoły wyższej występują elementy typowe dla analiz podmiotów gospodarczych, a więc są to zagadnienia wspólne dla szkół wyższych i innych podmiotów. Pożądana jest więc adaptacja analizy finansowej przedsiębiorstw dla potrzeb szkół wyższych. Jednocześnie muszą być wyeliminowane zagadnienia nie mające zastosowania w uczelniach.

Na system analizy finansowej szkół wyższych składają się elementy charakterystyczne wyłącznie dla uczelni.

Proces analizy finansowej w działalności gospodarczej jest z jednej strony uzależniony od istniejących danych, z drugiej zaś - wyniki analizy stanowią dane do podejmowania decyzji. Warunkiem efektywnego procesu decyzyjnego jest dopływ danych i opartych na nich analiz.

Zadaniem analityków jest wspomaganie procesu zarządzania finansami szkoły wyższej poprzez wskazywanie, co i jak jest wykorzystywane, z informacją, czy dane zjawisko zmienia się w kierunku pozytywnym, czy negatywnym, oraz co jest tego przyczyną. Analitycy powinni także wskazywać, co można uczynić, aby inaczej ukształtować dane zjawisko ekonomiczne. Na podstawie wyników analiz zarządzający uczelnią mogą podejmować decyzje odpowiadające wymogom racjonalnej gospodarki.

Oceniając obecny stan analizy finansowej w zarządzaniu szkołą wyższą, w artykule zaproponowano działania w celu umożliwienia dokonywania takich analiz w przyszłości.

Abstract

A university is the institution where two general aims are performed: doing scientific research and teaching students. Despite the specificity of this institution, it is expected to achieve financial parameters, which are typical for another economic subjects. Therefore there is a real necessity to perform a professional analysis of the economic activity of the university.

Some typical elements of the financial analysis characterise the analytical system of the university, as well as the other economic subjects.

Despite some similarities there is a real need to adapt the system of financial analysis exclusively for the university, because of some important differences in the choice of reliable parameters.

The process of the financial analysis in the economic activity of the institution depends on the existing data and the results of that analysis are needed to undertake future decisions. Though the effectiveness of the decision process depends on the continuous inflow of the actual data and financial analyses performed on them.

Professional financial analysis should help the management of the university finance, by pointing out what assets in which way are used, showing a positive or negative direction of some processes, looking for the cause of such changes and finding new solutions for future management of the institution compatible to requirements of the rational economics.

Estimating the present condition of the financial analysis in the university management, in this paper there are described some proposals of the activities that should be taken to perform such analysis in the future.

Adam Żwirbla,

Metody analizy ekonomicznej i ich powiązania z rachunkiem indeksowym

Streszczenie

Informacje dostarczane przez analizę finansową są adresowane do wielu różnych odbiorców, którzy na tej podstawie podejmują decyzje gospodarcze. Dlatego jest konieczne doskonalenie metod używanych w analizie finansowej.

Przedmiotem artykułu są podobieństwa między niektórymi metodami analizy finansowej a rachunkiem indeksowym, który jest jednym z często wykorzystywanych instrumentów analizy finansowej.

Summary

Informations which financial analysis provides are addressed to many different recipients, who base their economic decisions on it. Therefore it is very necessary to improve the methods use in financial analysis. The subject of this article are resemblance between some of financial analysis methods and index calculus that is one of often used financial analysis tools.

Sławomir Sojak, Józef Stawicki,
Wykorzystanie metod taksonomicznych do oceny kondycji
ekonomicznej przedsiębiorstw

Streszczenie

Ilościowe metody oceny kondycji przedsiębiorstw w nowych warunkach gospodarowania nabierają coraz większego znaczenia. Potrzebne jest to zarówno samym przedsiębiorstwom, jak też współpracującym z nim jednostkom (np. bankom).

Zastosowanie analizy dyskryminacyjnej ułatwia ocenę kondycji ekonomiczno-finansowej dzięki wyselekcjonowaniu wskaźników istotnych dla danej grupy przedsiębiorstw oraz dzięki konstrukcji wskaźnika syntetycznego. Istotą takiego postępowania jest konstrukcja narzędzia, za pomocą którego nowy obiekt może być zakwalifikowany do określonej grupy (na przykład - grupy ryzyka kredytowego).

W artykule zaprezentowano wielostopniową procedurę identyfikacji grup przedsiębiorstw o określonej sytuacji finansowej jako obiektów wielocechowych oraz identyfikacji czynników określających w syntetyczny sposób ich sytuację, jak również zaproponowano - poprzez użycie funkcji dyskryminacyjnych - klasyfikację nowych obiektów do określonych grup przedsiębiorstw („dobrych”, „średnich”, „złych”).

W artykule została przedstawiona analiza numeryczna dla grupy 52 przedsiębiorstw.

Summary

Quantitative methods of companies' condition assessment are getting more important in the new economic situation. They are of great significance for companies as well as for their co-operators (for example, banks). Thanks to sorting out indexes important for certain groups of enterprises and construction of main factor, discriminant analysis facilitates the assessment of company's economic and financial condition. The essence of this method is the construction of the tool enabling a classification of a new object to a certain group (for example, that of credit risk). The article presents the multi-level procedure of identifying groups of companies with the similar financial condition as a multivariate objects. The procedure identifies also the factors determinating companies' financial situation and suggests the use of discriminant functions for classifying new objects (as „good”, „average” and „bad”).

The article presents numerical analysis for 52 enterprises.

Miroslaw Krajewski,

Wybrane problemy zarządzania kapitałem w przedsiębiorstwie

Streszczenie

Badanie efektywności wykorzystania kapitałów w przedsiębiorstwie stanowi bardzo ważny element zarządzania finansami firmy. Dobór źródeł finansowania majątku decyduje o koszcie utrzymania określonych pasywów własnych i obcych. Ma to swój bezpośredni wpływ na wyniki finansowe przedsiębiorstwa oraz na rozwój i wzrost wartości firmy.

Przedstawione w niniejszym opracowaniu przykłady związane z zarządzaniem pasywami mają pomóc menadżerom w podejmowaniu trudnych decyzji gospodarczych w zakresie pozyskania źródeł finansowania aktywów. Tak więc produktywność aktywów wpływa na poszukiwanie optymalnej struktury kapitałów przedsiębiorstwa.

Leszek Kędzierski,

**Rachunek opłacalności inwestycji finansowych jako instrument służący
podejmowaniu decyzji inwestycyjnych przez przedsiębiorstwo**

Streszczenie

Investor (przedsiębiorstwo) powinien podejmować zróżnicowane rodzajowo inwestycje finansowe po uprzedniej ocenie ich opłacalności. Rachunek opłacalności inwestycji finansowych jest narzędziem służącym podejmowaniu decyzji inwestycyjnych. W artykule wyeksponowano pojęcie, rodzaje, funkcje i warunki stosowania rachunku opłacalności inwestycji finansowych.

Abstrakt

Investor (company) should make financial investments differentiated with regard to their kind, after having assessed their profitability. Profitability calculation of financial investments is a tool serving to make investment decisions. The article expounds the notion of profitability calculation of financial investments itself, as well as its types, functions and conditions in which it can be used.

Adam Żwirbla,

**Próba zastosowania teorii stochastyki w badaniach przyczynowych
analizy ekonomicznej**

Streszczenie

Artykuł identyfikuje oraz rozpatruje analogie między metodami analizy ekonomicznej a probabilistyką. Podjęto także próbę wyjaśnienia funkcjonujących w literaturze przedmiotu interpretacji pojęcia „odchylenie cząstkowe”. Przedstawiono też wybrane interpretacje tegoż pojęcia z punktu widzenia polskich autorów publikacji z dziedziny analizy ekonomicznej.

Summary

This paper identifies and discusses analogy between economic analysis methods and probability theory. This article undertook test of explanation working in literature theme of interpretation notion „partial deviation”. The paper introduces select interpretation of this notion from point of view Polish authors of publication from sphere economic analysis.

Tomasz Konieczka,
Analiza struktury finansowania majątku w branży cukrowniczej w Polsce
w latach 1996-1998

Streszczenie

Artykuł zawiera analizę finansowania polskiego przemysłu cukrowniczego w latach 1996— 1998. Została ona przeprowadzona na podstawie sprawozdań publikowanych w Monitorze Polskim B. Próba badawcza obejmowała około 70, a więc niemal wszystkie polskie cukrownie. W analizie wykorzystano 7 podstawowych mierników poziomu zadłużenia, znanych z literatury przedmiotu oraz wykorzystywanych w praktyce przez banki dla badania zależności kapitałowych przedsiębiorstw.

Z przeprowadzonych badań wynika, że w badanym okresie nastąpiło pogorszenie efektywności gospodarowania, które spowodowało powstanie niekorzystnej relacji między kapitałami własnymi i obcymi, przy czym tendencja ta ma charakter utrzymujący się.

Summary

The article presents the analyses of financing Polish sugar industry during the period of 1996-1998. It was carried out on the bases of reports published in „Monitor Polski B.” The research covered about seventy, i.e. almost all Polish sugar factories. Seven basic measures of debt level known from literature of the field, as well as practised by banks for examining capital *structure of enterprises*, were used in the analysis.

The research follows that deterioration of operating efficiency ensued in that period, which resulted in the rise of disadvantageous relation between equity and long term dept, and the tendency appears to continue.

Andrzej Tokarski,
Analiza wskaźnikowa w zarządzaniu kapitałem obrotowym netto (na
przykładzie kopalni soli)

Streszczenie

Artykuł prezentuje możliwości wykorzystania analizy wskaźnikowej do zarządzania kapitałem obrotowym netto. Po analizie znanych w literaturze przedmiotu definicji kapitału obrotowego netto przedstawiono dziewięć wskaźników finansowych, służących do określenia jego poziomu w relacji takich wielkości, jak: przychody ze sprzedaży, aktywów, majątku obrotowego czy zobowiązań.

Następnie, wykorzystując te wskaźniki, dokonano analizy zarządzania kapitałem obrotowym netto w Kopalni Soli X w ciągu czterech lat: 1996-1999.

Summary

The article presents various possibilities of using the ratio analysis in managing net working capital. To be more specific, the first part depicts the thorough analysis of the net working capital that is known in literature. The second part is devoted to the nine financial ratios that are used in describing the net working capital in relation to such dimensions like: sales income, assets, current assets or liabilities with the usage of the ratios in question, the analysis of the net working management in the Salt - Mine (in the years: 1996-1999) has been presented.

Adam Żwirbla,

Kierunki doskonalenia metod analizy ekonomiczno-finansowej

Streszczenie

W nowej sytuacji ekonomicznej Polski jest rzeczą konieczną doskonalenie analizy finansowej, a to oznacza rozwój niektórych obszarów i metod tejże analizy.

Artykuł dotyczy problemu stosowania układów wzorcowych wskaźników ekonomicznych w analizie finansowej. Ściślej mówiąc, autor rozwija konstrukcję układu wzorcowych wskaźników ekonomicznych, który to został skonstruowany i użyty w analizie ekonomicznej przez L. Bednarskiego.

Głównym celem artykułu było przedstawienie terminologii i metodologii nowych metod analizy porównawczej. Artykuł w swoim charakterze jest teoretyczny, a pewne zawarte w nim tezy mogłyby być tematem do dyskusji. Artykuł zawiera także ogólne uwagi na temat tzw. analizy dynamicznej, która powinna stać się ważną gałęzią analizy prospektywnej.

Summary

In new economic situation in Poland it is necessary to improve financial analysis but it is means development some areas and methods of financial analysis.

Paper deals with the problem of using the method of pattern system of economic rations in financial analysis. Strictly speaking, the author develops the construction the pattern system of economic rations that was created and used in economic analysis by L. Bednarski.

The main aim of this article was the presentation of the new methods in comparative analysis terminology and methodology. This article in its charakter is theoretical but few of thesis included could be topic for discussion. The article contains also general remarks on so called dynamic analysis which should be important branch of prospective analysis.

Wanda Skoczylas,
Ocena sytuacji finansowej w aspekcie cyklu życia przedsiębiorstwa
Streszczenie

Ograniczenie ryzyka procesu decyzyjnego kreuje zapotrzebowanie na metody oceny sytuacji finansowej, które umożliwiłyby prawidłową i wszechstronną ocenę obecnej kondycji finansowej i przewidywanych tendencji w przyszłości każdej jednostki gospodarczej. W chwili obecnej istotny staje się więc dobór mierników, które umożliwiają prawidłowe sterowanie działalnością gospodarczą przedsiębiorstwa. Wobec mankamentów tradycyjnych mierników opartych na kwocie zysku, w artykule przedstawiono dwie nowe koncepcje ekonomicznej i gotówkowej wartości dodanej, które adekwatnie odzwierciedlają wartość firmy i celowość ich zastosowania w poszczególnych fazach cyklu życia przedsiębiorstwa. W każdej fazie życia są realizowane inne strategie. Im też powinien być podporządkowany pomiar osiągnięć.

Summary

Reducing risk in the decision - making process creates a need for methods of estimation of financial condition of Corporation. Those methods should make it possible to estimate financial condition and predict future financial condition of a company. At the present time the important thing is to choose strictly adequate ratios, which could support the company in its activity. In answer to the non adequate measurements used at present, based on profit, in article presented two different conception of economic and cash value added, which shows a real shareholder value and should be applied in each part of the cycle of the life of a company. In each part of its life, different strategies are realized. The estimation of the attainments should also support those strategies.